

**MANYUALE GO YA KA KAROLO
YA 14 YA
MOLAOWA TŠWETŠOPELE YA
PHIHLELELO YA TSHEDIMOŠO WA 2000**

Tokumente ye e hwetšagala ka maleme a a latelago:
Sepedi le isiZulu

LENANEOTLHOPHO LA DITENG

1. Sebopego le mešomo	3
2. Dintlha tša boikgokaganyo	4
3. Tlhahli ya Khomišene ya Ditokelo tša Botho ya Afrika Borwa	4
4. Tlhalošo Ya Direkoto tšeo di Swerwego ke Khomišene	5
5. Ditshepedišo tša Kgopelo ya Tshedimošo	6
6. Ditefo tše di Laeditšwego	7
7. O ka Hwetša Bjang Pihlelelo ya Ditirelo	7
8. Go kgatha tema go Bopa Pholisi/Go Phethagatša Maatla	7
9. Tlhalošo ya Ditharollo tšeo di Hwetšagalago Mabapi le Ditiro goba Go palelwa ke go šoma ga NLC	7
10. Forom ya A: Kgopelo ya Pihlelelo ya Rirekoto tša Mokgatlo wa Setšhaba	8

10. 1. SEBOPEGO LE MEŠOMO

Khomišene ya Bosetšhaba ya Dilothari (“khomišene”) ke mokgatlo wa semolao wo o hlomilwego go ya ka Molao wa Dilothari, 1997 (Molao wa 57 wa 1997) (“Molao wa Dilothari”).

Khomišene e phethagatša bolaodi bja yona ka kakaretšo kererong ya ofisi ya Khomišene (NLC”) le Sekhwama sa Trasete sa Kabo ya Lothari ya Bosetšhaba (“NLDTF”). Khomišene, ka tirišano le Mokomišinara, e na le maikarabelo a maitshwarokakaretša a mešomo ya yona gammogo le mešomo ya NLDTF le Ditheo tša Kabelo (“DAs”).

Mešomo ya Khomišene bjale ka ge e laeditšwe ke Molao wa Dilothari wa 1997 ke go:

- Eletša Tona mo go hlagišeng laesense ya go sepetša Lothari ya Bosetšhaba;
- Go Netefatša gore Lothari ya Bosetšhaba le Diphulu tša Dipapadi di sepetšwa ka mokgwa wo o nepagetšego;
- Netefatša gore dikgahlego tša mokgathatema ofe kapa ofe ka go Lothari ya Bosetšhaba di šireleditšwe ka mokgwa wo o nepagetšego;
- Netefatša gore dipoelo tše di šetšego tša Lothari ya Bosetšha ke tše ntši ka mo go ka kgonagalago ka gona; Sepetša NLDTF le go e bea ka go trasete;
- Sekaseka, laola le go hlapetša ditiragalo tša lothari go lokolla boithabišo, dilothari tša praebete, dilothari tša baagi le diphadišano dife kapa dife tšeo di laeditšwego ka go karolo ya 54 ya Molao wa Dilothari;
- Eletša Tona mabapi le diphesente tša tšhelete yeo e tlogo abelwa go ya ka karolo ya 26(3) ya Molao wa Dilothari;
- Eletša Tona ka ga bokgoni bja molao wo o lego mabapi le merero ya dilothari le tšeo di amanago le tšona;
- Eletša the Tona ka go hlama le go phathagatša lenaneo lamaikarabelo malebana le dilothari;
- Sepetša le go beeletša tšhelete yeo e lefelwago go Khomišene go ya ka Molao wa Dilothari;
- Dira mešomo ye bjalo ya tlaleletšo mabapi le dilothari bjalo ka ge Tona e ka abela go Khomišene;
- Dira dithulaganyo tše bjalo, bjalo ka ge go laeditšwe ka golaesense ya tšhitreletšo ya ditšhelete tša difoka le ditšhelete tša kabelo; le go
- Eletša Tona mabapi le merero ye e amanago le Dilothari ya Bosetšhaba le dilothari tše dingwe goba merero ye mengwe yeo Tona a nyakago keletšo mabapi le yona ka ga Khomišene.

Tona ya Kgebo le Intasteri gape a ka tkgetha Boto go abela thekgo ya tshepedišo le taolo go di-DA.

Khomišene e na le dikarolo tše di latelago:

- Ofisigare ya Dikopelo (“CAO”); Matlotlo;
- Bašomi le Tshepedišo
- Ditirelo tša Moraloki, kgokaganyo ya Bobegaditaba le kgokaganyo ya ka ntle; le Ditšhaba le dilothari tše dingwe gammogo le Ditirelo tša molao.

2. DINTLHA TŠA BOIKGOKAGANYO

Aterese ya mmila:
poso:

Atrese ya

Block B, Hatfield Gardens
Corner Hilda & Arcadia Streets
Hatfield
Pretoria
0083

P O Box 1556
Brooklyn
Pretoria
0075

Mogala: (012) 432 1300

Fekse: (012) 432 1387

Websaete: www.nlcsa.org.za

Motlatšamohlankedi wa

Tshedimošo: Ms T Mampane

Imeile: info@nlcsa.org.za

Motlatšamohlankedi wa Tshedimošo: Tsietsi

Maselwa. Imeile: tsietsi@nlcsa.org.za

3. TLHAHLI YA KHOMIŠENE YA DITOKELO TŠA BOTHO YA AFRIKA BORWA

Mothoyo mongwe le yo mongwe yo a nyakago go phethagatša tokelo efe goba efe yeo e akantšwego ka go Molao wa Tšwetšopele ya Phihlelelo ya Tshedimošo, wa 2000 (Molao wa 2 wa 2000) ("Molao wa Tshedimošo") a ka hwetša khopi ya tlhahli yeo e hlagišwago ke Khomišene ya Ditokelo tša Botho ya Afrika Borwa ka dipolelo tše di laeditšwego ka godimo go tšwa go:

Khomišene ya Ditokelo tša

Botho Private Bag

2700

Houghton

2041

Mogala: (011) 484-8300

Fekse: 011-484 7149

Wepsaete: www.sahrc.org.za

4. TLHALOŠO YA DIREKOTO TŠEO DI SWERWEGO KE BOTO

Tshedimošo, yeo e sa hwetšagalego ka bonako, go ya ka fao go laeditšwego temaneng ya 5 ya manyuale, e ka kgopelwa go ya ka tshepedišo ye e laeditšwego go ya ka Molao wa Tshedimošo.

Dikhophi tša diforomo tše di laeditšwego tšeo di swanetšego go tlatšwa go romela kgopelo di hwetšagala go tšwa go Bahlankedi ba Tshedimošo bjalekage go laeditšwego ka godimo.

Tshedimošo yeo e swerwego:

4.1 Ofisigare ya Dikopelo

- Ditšhelete tša Thušo tšeo di abelwago
- makala a alatelago: Bokgabo, Setšo le
- Dineelo tša Bohwa bja Setšhaba
- Miscellaneous Mabaka
- Dipapadi le Boitapološo
- Metsotso ya dikopano tša maleba tša
- DA Maemo a dikgopelo
- Ditaletšo tša setšhaba tša dikgopelo le diforomo tša maleba

4.2 Ditšhelete

- Ditatamente tša Ditšhelete tšeo di
- hlakišitšwego tša nako ye e fetilego le
- tša bjale
- Tše dingwe information the PFMA go bega le go
- requires in year documentation beakany
- Approved Finance policies a

4.3 Bašomi le Tshepedišo

- Sebopego sa Mokgatlo
- Dintlha tša motho tša maloko a bašomi
- Megolo ye e beakantšego le dikholego
- tšeo di lefelwago Profaele ya kgalemo ya
- maloko a bašomi Dipholisi tša tša Bašomi
- le Tshepedišo Dikgoba tša mešomo ka
- NLC
- Dikhirišo tša tshepedišo le ditšhelete

4.4 Ditirelo tša Moraloki, Kgokaganyo ya Bobegaditaba le Kgokaganyo ya ka ntle.

- Pego ya Ngwaga ka ngwaga.
- Dintlha tša Maloko a Boto
- Dintlha tša Maloko a Komiti
- ya ka fasana Molao
- Dipapatšo
- Diproutšh
- Tšwetšopele ya Phihlelelo ya
-

ara Phatlalatšo
ya
Bobegaditaba
Tshedimošokakaretšo ya Baraloki:

4.5 Ditšhaba le Dilothari tše dingwe gammogo le Ditirelo tša molao.

- Diforomo tša Kgopelo
- Ditifikeiti tše di
- hlagišitšwego
- semolao
- Melawan
- a ya Maikutlo
- Metsotso ya Laesense ya go Sepetša Boto
- ya Lothari ya Bosetšhaba
- Dikontraka le Baabi gammogo le Ditumelelo tša
- Ditšhelete tša Thušo tša Baabi ba Tirelo

5. DITSHEPEDIŠO TŠA KGOPELO YA TSHEDIMOŠO

Mokgopedi o swanetše go fiwa a phihlelelo ya rekoto ya NLC ge maemo a a latelago a fihleletšwe:

- Mokgopedi o obamela dinyakwa ka moka tša tshepedišo tše di lego ka Molaong tše di amanago le kgopelo ya phihlelelo ya rekoto yeo; le
- Phihlelelo ya rekoto yeo ga e ganwe ka baka la kganetšo yeo e boletšwego ka go Molao waTshedimošo.

Mokgwa wa kgopelo:

- Mokgopedi o swanetše go šomiša foromo yeo e gatišitšwego ka gare ga Kuranta ya Mmušo, (Tsebišo ya Mmušo ya R187 ya 15 Dibokwane 2002) (Foromo ya A) Kakgopelo laetša go Koketšo ya A.
- Ge mokgopedi a kgopela tshedimošo legatong la motho yo mongwe, maemo ao kgopelo e dirwago ka wona a swanetše go laetšwa [s 18 (2) (f)].
- Ge mokgopedi a sa kgone go bala goba go ngwala, goba a golofetše, a ka dira kgopelo ya rekoto ka molomo. Mohlankedi wa tshedimošo o swanetše go tlatša foromo legatong la mokgopedi yo bjalo gomme a mo fe khophi ya foromo ye e tladišwego [s 18 (3)].

Go na le mehuta ye mebedi ya ditefo tše di swanetšego go lefša go ya ka Molao, e lego tefo ya kgopelo le tefo ya phihlelelo ditefo.

Mokgopedi yo a nyakago phihlelelo go rekoto yeo e nago le tshedimošo ya motho ka ga mokgopedi woo ga a ga go hlokagale gore a lefe tefo ya kgopelo. Mokgopedi yo yo mongwe le yo mongwe, yoo e sego mokgopedi ka sebele, o swanetše go lefa tefo ye e nyakegago.

- Mohlankedi wa tshedimošo o swanetše go tsebiša mokgopedi (ntle le mokgopedi yo a tlilego ka boyena) ka tsebišo, a kgopele mokgopedi go lefa tefo ya kgopelo yeo e beetšwego (ge e le gore e gona) le peeletšo (ge e le gore e gona) pele kgopelo e ka šomiwa go tšwelapele.
- Tefo ya kgopelo yeo e lefsago go mekgatlo ya setšhaba ke R35.00 Mokgopedi a ka dira boipiletšo bja ka gare, mo go swanetšego, goba a dira kgopelo go

Tšwetšopele ya Phihlelelo ya

kgorotsheko kgahlanong le kakanyo goba tefo ya kgopelo.

- Ka morago ga ge Mohlankedi wa Tshedimošo a tšere sephetho ka ga kgopelo, mokgopedi o swanetše go tsebišwa ka ga sephetho se bjalo ka tsela yeo mokgopedi a tla go rata go tsebišwa ka yona.

- Ge kgopelo e filwe tefo ya phihlelelo go tšwelapele e swanetšego go lefelwa ge e tšweletšwaleswa le ge e nyakwa le tokišetšo go nako efe goba efe yeo e nyakwago ka bontši bja diiri tšeo di beetšwego go nyaka le go lokiša rekoto ka mabaka a ge motho a nyaka kutollo.

6. DITEFO TŠE DI LAEDITŠWEGO

Information, other than that readily available on the NLC website, is available in hard copy only at a fee of R0.60 per page plus VAT plus postage.

The only exception being the Licence to operate the National Lottery which is available at R500.00 plus VAT plus postage and excludes all schedules.

7. O KA HWETŠA BJANG PHIHLELELO YA DITIRELO

Go fihlalela phihlelelo ya ditirelo ka go Khomišene ya Dilothari tša Bosetšhaba, dikgopelo ka moka di swanetše go dirwa go Khomišene go diforomo tša kgopelo tše dilaeditšwego go ya ka dintlah tša boikgokaganyo tšeo di lego ka go karolo ya 2 ya tokumente ye.

8. GO KGATHA TEMA GO BOPA PHOLISI/GO PHETHAGATŠA MAATLA

Khomišene e laetša pholisi le go phethagatša maatla ao a filwego ke Molao wa Dilothari gomme e thušwa ke dikomiti tša ka fasana, mola dipheho di tšewa ke Mohlankedimogolophethiši le badirišani ba bangwe.

9. TLHALOŠO YA DITHAROLLO TŠEO DI HWETŠAGALAGO MABAPI LE DITIRO GOBA GO PALELWA KE GO ŠOMA GA NLB

Ge kgopelo ya tshedimošo go ya ka Molao wa Tshedimošo e hlagišwa ke NLC, mokgopedi a ka, ka sebaka se se fetego matšatši a 60 gape ka tefo ye e laeditšwego ya boipiletšo, a dira boipiletšo bja ka gare kgahlanong le sephetho sa mohlankedi wa tshedimošo go ya ka ditlhagišo tša karolo ya 75 ya Molao wa Tshedimošo. Ge boipiletšo bja ka gare bo dirwa ka morago ga nako ya go felelwa, NLC e tla, ka go bontšhwa lebaka leo le kwagalago, dumelela go dira boipiletšo bjoo bja morago ga nako.

**FOROMO YA A
KGOPELO YA PHIHLELELO YA DIREKOTO TŠA MOKGATLO WA SETŠHABA**

(Karolo ya 18(1) ya Molao wa Tšwetšopele ya Pihhlelelo ya Tshedimošo wa 2000
(Molao wa 2 wa 2000)) [Molawana wa 2]

E ŠOMIŠWA KE KGORO

Nomoro ya tšhupetšo:.....

Kgopelo e amogetšwe ke (bolela maemo, leina le sefane sa motlatšamohlankedi wa tshedimošo / mohlankedi wa tshedimošo) ka (letšatšikgwedi) go la (lefelu).

Tefo ya kgopelo (ge e le gore e gona):

R..... Depositi (ge e le gore e

gona):R..... Tefo ya

phihhlelelo: R.....

A. Dintlha tša motho yo a kgopelago phihhlelelo ya rekoto

(a) Dintlha ka botlalo tša motho yo a kgopelago phihhlelelo ya rekoto di swanetše go ngwalwa ka fase

(b) Efa aterese, e-meile le/goba nomoro ya fekese ka Afrika Borwa yeo tshedimošo e swanetšego go romelwa go yona.

(c) Bohlatse bja maemo ao kgopelo e dirwago ka gona, ge e le gore bo gona, bo swanetše go tsenywa.

Maina ka botlalo le sefane:

.....Nomoro ya

Boitsebišo:..... Aterese ya

Poso:..... Nomoro

ya fekese:.....

Nomoro ya

mogala:..... Aterese

ya poso:

.....

Maemo ao kgopelo e dirwago ka wona, ge e dirwa legatong la motho yo mongwe:

.....

Tšwetšopele ya Pihhlelelo ya

B. Dintlha tša motho yoo kgopelo e dirwago legatong la gagwe

Karolo ye e swanetše go tlašwa fela ge tshedimošo e dirwa legatong la motho yo mongwe.

Maina ka botlalo le sefane:

.....

C. Dintlha tša rekoto

(a) Efa dintlha ka botlalo tša rekoto yeo phihlelelo e nyakwago, go akaretša le nomoro ya tšhupetšo ge e le gore o a e tseba, go kgontšha gore rekoto a hwetšwe.

(b) Ge e le gore sekgoba se se filwego ga se lekane, tšwela pele foliong ye e aroganego gomme o e kgokaganye foromong ye. . Mokgopedi o swanetše go saena dipotfolio ka moka tša tlaleletšo.

1. Tlhalošo ya rekoto goba karolo ya maleba ya rekoto:
2. Nomoro ya tšhupetšo, ge e le gore e gona:
3. Dintlha dife goba dife tša rekoto:

D. Ditefo

(a) Mokgopedi yo a nyakago phihlelelo ya rekoto, ntle le rekoto yeo e nago le tshedimošo ya mokgopedi ka boyena, e tla dirwa fela ka morago ga ge tefo ya kgopelo e lefilwe.

(b) O tla tsebišwa ka ga tšhelete yeo e swanetšego go leša bjalo ka tefo ya kgopelo.

(c) Tšhelete ye e lelwago phihlelelo ya rekoto e ya ka sebopego seo phihlelelo e nyakwago ka sona le nako ye e kwagalago ya go nyakišiša le go beakanya rekoto.

(d) Ge e le gore o na le maswanedi a tokollo ya tefo ya tšhelete efe goba

Lebaka la tokollo ya tefo ya ditšhelete:

.....

.....

Dintlha tša Rekoto

Efa dintlha ka botlalo tša rekoto yeo phihlelelo e nyakwago, go akaretša le nomoro ya tšhupetšo/nomoro ya molato/nomoro ya projeke, go kgontšha gore rekoto e a abelwa. Ge e le gore sekgoba se se filwego ga se lekane, tšwela pele foliong ye e aroganego gomme o e kgokaganye foromong ye. .

Nomoro ya tšhupetšo, ge e le gore e

gona:..... Dintlha dife goba dife tša

rekoto: .....

Tsebišo ya sephetho mabapi le kgopelo ya phihlelelo

O tla tsebišwa ka go ngwalwa ge eba kgopelo ya gago e dumeletšwe/ganeditšwe.

Ge e le gore o rata go tsebišwa ka mokgwa wo mongwe, o kgopelwa gore o laetše mokgwa le go fa dintlha ka botlalo tše di hlokagalago go dira gore re kgone go fihlelela dinyakwa tša kgopelo ya gago.

.....
.....
.....
.....

Classification of Information Accessible To Public

Upon receipt of information, Registry Staff must review any confidentiality claims. All documents, which are confidential, must clearly be stamped with a red ink (confidentiality stamp) when filing the documents, the confidential pages will be bound together with the CC7 form. The order or sequence of pages should not be changed, rather rubber band or clips be used to facilitate making information available upon request.